

resim, & alias, quas evomerat, retraxerat. Hinc inter alios accessit Calvinus, qui libro tertio institutionum c. 4. §. Septimo sic expresse habet: "Miror quare fronte ausit contendere Confessionem, de qua loquuntur, Juris esse divini, cujus equidem justissimum esse usum fateatur, sed quem possumus evincere olim fuisse liberum; certe nullam de ea statutam fuisse legem, aut constitutionem ante Innocentii III. tempora eorum quoque annales narant, Et infra: Itaque ipsis testibus nondum elapsi sunt anni trecenti, ex quo injectus est ab Innocentio III. laqueus & imposita confitendi necessitas: atque ut de tempore taceam, sola verborum barbaries finem legi abrogat; nam quod jubent boni Patres omnem utriusque sexus quotannis semel proprio Sacerdoti confiteri omnia peccata faciet homines lepide excipiunt hoc præcepto, teneri solos hermaphroditos, ad neminem vero spectare, qui sit, vel mas, vel femina." Et in suo Tridentini supra omne venenum pestifero antidoto dicit, nullum post annos mille à Christo nato fuisse in ecclesia Confessionis usum, donec, inquit, Innocentius III. cum pauculis Cornutis bestiiis (hoc nomine appellat Sacros Antistes in Conc. Lateran. congregatos) laqueum hunc populo Christiano inducit, quem Tridentini Patres adstringunt.

45 Ast hæc hæresis facile evincitur, ut manifesta falsitas, tum ex variis Sacre Scripturæ locis, tum ex Conciliis; Fuisse enim Sacramentalem Confessionem à Christo Domino institutam habetur expresse ex illo Joann. 20. Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt, ex quibus verbis stat clarum, præcepto divino ordinatam esse Confessionem Sacramentalem, cum non possint peccata remitti, nisi ea cognoscantur, & judicialiter subjiciantur clavibus seu Confessioni Sacramentali, ut advertit Conc. Trid. sess. 14. cap. 5. Et quod semper fuerit in usu usque de tempore Apostolorum habetur ex ipsis Actibus Apostolicis cap. 19. ibi: "Multi credentium veniebant confitentes, & annuntiantes actus suos." Item ex 2. ad Corinth. cap. 5. ibi: "Dedit nobis ministerium reconciliationis, & posuit in nobis verbum reconciliationis; pro Christo ergo legatione fungimur, & cetera. Item ex epistola canonica Jacobi Apostoli cap. 5. ibi: Confitemini alterutrum peccata vestra. Item ex epistola prima Joannis Apostoli cap. 1. ibi: "Si confiteamur peccata nostra, & fidelis est, & justus, ut remittat nobis peccata nostra, & mundet nos ab omni iniquitate."

46 Evincitur falsitas talis hæresis etiam ex Conciliis, & signantur ex Concilio Laodiceno, Canon 2. ibi: "His, qui diversorum peccatorum lapsus incurruunt, & instant Orationi, Confessioni, ac Penitentia malorum suorum, perfectam conversionem demonstrantes, pro qualitate peccati tempus penitentia tribuendum est." Item ex Canone 102. Sexta Synodi, ibi: "Oportet autem eos, qui solvendi, & ligandi potestatem à Deo accepere, peccati qualitatem considerare, & ejus, qui peccavit ad eam conversionem promptum studium, & sic morbo convenientem adferre medicinam." Item ex Canone 8. Concilii 1. Cabilonensis, ibi: "Ut penitentibus à Sacerdotibus, facta Confessione, indicatur Penitentia, universitas Sacerdotum noscitur convenire." Item ex Can. 32. Concilii 11. Cabilonensis, ibi: "Sed & hoc emendatione indigere perspeximus, quod quidam, dum confitentur peccata sua Sacerdotibus, non plene id faciunt; quia ergo constat, hominem ex duabus esse substantiis, anima videlicet, & corpore, & interdum animi motu, interdum carnis fragilitate peccatur, solerti indagatione debent inquiri ipsa peccata, ut ex utrisque plena sit Confessio, scilicet ut & ea confiteantur, quæ per corpus gesta sunt, & ea, quibus in sola cogitatio-

ne delinquitur." Consimiliter habetur ex pluribus aliis Conciliis & præsertim ex Conciliis Generalibus, & Lateranensi sub Innocentio III. cap. 21. Constantiensi sess. 8. Florentino in Instructione Armenorum, & Tridentino sess. 14. cap. 5. ibi: "Ex institutione Sacramenti Penitentia jam explicata universa ecclesia semper intellexit institutam etiam esse à Domino integram peccatorum Confessionem, & omnibus, post Baptismum lapsis Jure divino necessariam existere." Et infra circa finem subiungit, "Neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod Jure divino necessarium, & Institutum esse intellexerat, sed ut præceptum Confessionis saltem semel in anno ab omnibus, & singulis, cum ad annos discretionis pervenissent, impletur." Et eadem sess. 14. Canone 6. definit sic: "Si quis negaverit Confessionem Sacramentalem, vel institutam, vel ad salutem necessariam esse Jure divino; aut dixerit modum secreta confitendi soli Sacerdoti, quem Ecclesia Catholica ab initio semper observavit, & observat, alienum esse ab institutione, & mandato Christi, & inventum esse humanum, anathema sit."

Secunda hæresis est Montani, & Novati cum aliis 47 docentium quod lapsi à Deo venia petenda, & non ab Ecclesie Sacerdotibus venia speranda sit, ut refert Sozomenus lib. 1. cap. 21. Layman lib. 5. cap. 7. sub num. 1. §. Tertium: Et hæc hæresis, quod non sit necessarium confiteri peccata Sacerdoti, sed soli Deo, à quamplurimis etiam modernioribus Hæreticis ut Lutheranis, Calvinistis, & aliis secuta fuit, & sequitur in dies. Ast facillime evincitur, quia ex quo Joannis 20. Christus tradidit Sacerdotibus facultatem remittendi, & retinendi peccata peccatoribus, hoc ipso implicite obligavit peccatores ad iisdem subjicienda propria peccata; alias frustranea esset talis potestas, si non esset obligatio peccatorum peccata sua iisdem subjiciendi; cum Sacerdotes hoc interioris fori iudicium lapsis necessariam, incognita causa, si ve incognitis criminibus, à Reo particularium non explicatis, exercere nequaquam possint. Alia enim ratione Sacerdotes cognoscere nequeunt, quantum peccata sint remittenda, & que retinenda: Unde Conc. Trident. sess. 4. cap. 5. dixit: "Quia Dominus noster Jesus Christus è terris ascensus ad coelos, Sacerdotis sui ipsius Vicarius reliquit, tanquam Præsides, & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in qua Christi fidelis ceciderint, quo pro potestate clavium remissionis, aut retentionis peccatorum sententiam pronunciant: consentat enim Sacerdotes iudicium hoc, incognita causa, exercere non potuisse, neque equitatem quidem illos in penis injungendis servare potuisse, si in genere dumtaxat, & non potius in specie, ac singillatim sua ipsi peccata declarasset." Et Can. 3. ejusdem sess. 14. definit sic: "Si quis dixerit, verba illa Salvatoris: Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt, non esse intelligentia de potestate remittendi, & retinendi peccata, in Sacramento Penitentia sicut Ecclesia Catholica semper intellexit; Detorsit autem contra institutionem hujus Sacramenti ad auctoritatem prædicandi à Evangelium, anathema sit; & Canon 6. sic: "Si quis negaverit Confessionem Sacramentalem & cetera. Vide reliqua verba supra n. 43.

Nec valet objicere, quod Nectarius Patriarcha Constantinopolitana, & S. Joannes Chrysostomus ejus Successor absolute docent, Confessionem non esse faciendam Sacerdoti, sed soli Deo; Immo ipse Nectarius Confessionem fieri solitam Sacerdoti penitus abrogavit ob scandalum ortum ex Confessione nobilis cujusdam feminae, quæ se accusaverat patrum cum Diacono sacrilegii in Ecclesia, ubi Domino supplicata diutius morabatur, ex Penitentiarum mandato, ut

referunt Socrates lib. 5. cap. 19. Sozomenus lib. 7. cap. 16. Nicephorus lib. 12. Hist. cap. 28. & ex ipsis alii passim.

50 Non valet inquam, quia Nectarius abrogavit solum Confessionem peccatorum occultorum publicam, non autem Confessionem Sacramentalem auricularem, & secretam; cum enim tum Penitentiarium, audita secreto peccatorum Confessione quorundam, interdum publicationem consuleret in satisfactionem, ubi consentient penitentes, ut expresse insinuat Origenes homil. 2. in Psal. 37. ibi: "Circumspice, inquit, diligentius tibi debes confiteri peccatum tuum. si intellexeris tale esse languorem tuum, qui in conventu totius ecclesiae exponi debeat &c." Hanc tantum peccatorum publicam expositionem, seu manifestationem sustulit Nectarius, ut sic auferret causam dicti scandali, quod à Confessione non auriculari, & secreta, ut patet, sed à publica ortum fuerat: Hocque evidenter ostendit Socrates cit. l. 5. cap. 19. ibi: "Mulier, inquit, longius in confitendo progressa, alterius culpa seipsam insimulat, ac docet Diaconum Ecclesiae cum ipsa dormivisse, ob quod facinus hoc modo patefactum (adeoque per Confessionem publicam) Diaconus ab Ecclesia eiecitus est, tumultus inde in populi multitudine excitatus." Et sic quoadmodum Nectarius non Confessionem Sacramentalem privatam, & auricularem, sed publicam abrogavit: Etiam S. Chrysost. passim Confessionem publicam carpit, privatam autem, & auricularem nusquam reprehendit; ut late ex propriis ipsius verbis ostendit Doctissimus Card. Bellarminus tom. 3. Controv. de Penit. lib. 3. cap. 15. per tot. Vide ipsum ibi, & cap. antecedenti, ubi abunde satisfacti objectionibus, quæ adducuntur ab Hæreticis de facto Nectarii, & dictis S. Joannis Chrysostomi.

51 Tertia hæresis docet, quod quamvis admitteretur necessitas Confessionis Sacramentalis, adhuc tamen ante ipsam Confessionem non esset necessaria conscientia discussio, & omnium suorum peccatorum examinatio, & hanc docuit Lutherus cum aliis, & sequitur Hæretici passim; Ast hæc Hæresis aperte vellitur ex Conc. Trid. cit. sess. 14. cap. 5. ubi dicit, oportere à Penitentibus omnia peccata mortalia, quorum post diligentem sui discussionem conscientiam habent, in Confessione recitari; & ibidem Can. 7. ubi necessitas talis discussionis, seu examinationis indicatur, ibi: "Si quis dixerit, in Sacramento Penitentia ad remissionem peccatorum necessarium non esse Jure divino confiteri omnia, & singula peccata, quorum memoria cum debita, & diligentia præmeditatione habeatur... anathema sit." Insuper hæc hæresis evincitur etiam ratione, quia de Jure divino debemus confiteri omnia peccata mortalia, non solum secundum diversitatem speciem, sed etiam secundum numericam, & circumstantias mutantes speciem, ut definit Conc. Trid. cit. Can. 7. sess. 14. sed hoc non possumus præstare, nisi præmittamus diligentem discussionem, & examinationem propriae nostræ conscientia, & peccatorum in quæ lapsi sumus, ergo &c.

52 Confessio Sacramentalis, ut supra à Christo instituta, & necessaria peccatoribus ad justificationem, & salutem, recte sic definitur, Est legitima, & Sacramentalis accusatio de propriis peccatis facta coram Sacerdote legitimo ad eorum remissionem obtinendam per absolutionem. Sic in re Communis.

54 Ad constituendam, seu faciendam legitimam, & perfectam Sacramentalem Confessionem sexdecim communiter assignantur qualitates, seu conditiones; quarum aliqua pertinent ad substantiam, & alia ad modum, & perfectionem, quæ omnes sequentibus versiculis continentur.

Sit simplex, humilis Confessio, pura, fidelis
FERRAR. BIBLIOTHEC. TOM. VII.

atque frequens, nuda, & discreta, libens, verecunda, integra, secreta, lachrymabilis, accelerata, Fortis, & accusans, & sit parere parata.

Prima igitur conditio, seu qualitas est, quod sit simplex, id est, quod non sit composita ex inutilibus, & impertinentibus verbis, seu historicis, sed simpliciter veritatem, & statum conscientia, ut vere est, aperiat.

Secunda, quod sit humilis, id est, sine audacia, & jaçtantia, ita ut Penitens non solum interne coram Deo cognoscendo sua crimina se humiliter veniam suppliciter impetraturus, sed etiam externa coram Confessario humiliter explicans eadem peccata absolutionem ab ipso accepturus.

Tertia, quod sit pura, id est, nullo pravo fine affecta, sed cum animi puritate, & sola intentione consequendi finem Sacramenti, nempe recuperandi Dei amicitiam, & propriam justificationem.

Quarta, quod sit fidelis, id est, sincera sine ulla deceptione, & mendacio, referens certa pro certis, & dubia pro dubiis, prout veræ sunt, & ipse penitens ipsa cognoscit.

Quinta, quod sit frequens, id est, ut frequenter quis confiteatur, quæ conditio requiritur tantum ex consilio, & ad melius, & perfectius esse, nam circa hanc nullum adest præceptum, nisi de Confessione annua, de qua infra.

Adest quidem præceptum diutius non permittendi in statu letalis culpæ se, seque ad Deum quanticus convertendi. Si quis autem gratiam recuperare non possit, nisi per Penitentia Sacramentum, defectu perfectæ Contritionis, quæ hominem ante Sacramenti susceptionem justificat: nonne pro isto verum adesset præceptum confitendi frequentius, quam semel in anno?

Sexta, quod sit nuda, id est, non palliata, & vestita certis verborum ambagibus quibus peccata obscurantur, ne eorum gravitas à Confessario plene percipiatur, sed sit clara, & distincte peccata explicans sine ulla diminutione, & æquivocatione.

Septima, quod sit discreta, id est, fiat verbis discretis, & honestis apud discretum, & prudentem Confessarium, qui sciat discernere inter lepram, & lepram, ac debita remedia, & consilia præbere.

Ogava, quod sit libens, id est, voluntaria ex proprio animo, ita ut non coacte, sed sponte fiat cum animo vere confitendi, ac recipiendi Sacramentum.

Nona, quod sit verecunda, id est, cum pudore, ita ut penitens corde, & ore debeat præferre verecundiam: ne sicut fabulam, aut historiam impudenter narret peccata sua.

Decima, quod sit integra, id est, quod omnia peccata mortalia, quæ memoria occurrunt, prius non confessa, tam in specie, & numero, quam quoad omnes circumstantias mutantes speciem aperiantur, ut expresse habetur ex Conc. Trid. sess. 14. c. 5. Can. 7.

Undecima, quod sit secreta, id est, sine teste, & coram solo Sacerdote, quæ propterea dicitur Confessio auricularis, quia ordinarie fit ad aures Sacerdotis, ne quid ab illis percipiatur, quamvis possit aliter fieri, modo quis sit solus cum solo, & quod debeat esse secreta habetur ex c. Omnis utriusque sexus 12. de penitentibus & remissionibus, ubi dicitur: Solum peccata confiteatur, & Trid. sess. 14. c. 5. ibi: Secreto apud solum Sacerdotem, & Can. 6. ibi: Secrete soli Sacerdoti. Non esset tamen invalida Confessio, si ex aliqua necessitate, aut alia de causa publice, seu aliis audientibus fieret, quia ex institutione Christi, Confessio secreta ita est præcepta, ut publica, nec sit præcepta, nec prohibita, ut habetur ex Concil. Tridentin. citat. sess. 14. cap. 5. ibi: "Ceterum quoad modum confitentis di secreto apud solum Sacerdotem, etsi Chris-

- tus non vetuerit, quin aliquis in vindictam suorum scelorum, & sui humiliationem, cum ob aliorum exemplum, tum ob Ecclesie offensam, & edificationem delicta sua publice confiteri possit, non est tamen hoc divino præcepto mandatum, nec satis consulte humana aliqua lege præcipitur, ut delicta præsertim secreta publica essent Confessione aperienda."
- 67 Duodecima, quod sit *lacrymabilis*, id est, saltem cum lacrymis cordis, videlicet cum vera displicentia, atque interno dolore de peccatis cum firmo proposito non peccandi de cetero, unde *lacrymabilis* hic idem importat, ac *dolorosa*.
- 68 Tertiadecima, quod sit *accelerata*, id est, quod post commissum peccatum non diu differatur ipsius Confessio, si commode fieri potest; quamvis hoc sit solum consilium, & non præceptum, cum nullum præceptum inveniatur circa tempus Confessionis faciendæ, nisi divinum pro tempore mortis, & ecclesiasticum de ipsa faciendâ semel in anno. Vide notâ ad n. 59.
- 69 Quartadecima, quod sit *fortis*, id est, cum animi constantia, ita ut nullo motivo humano sinat penitentiam se retrahere à Confessione omnium suorum peccatorum, sed vincat omnes tentationes, superet omnes difficultates, & timorem, seu pudorem retrahentem à Confessione penitus destruat, & extripet.
- 70 Quintadecima, quod sit *accusans*, id est, quod penitens sibi imputet peccata sua, & se solum reum accuset, non autem inaniter se excuset alteri ea imputando, v. g. deomni malis sociis, complexionibus, Cælo, Fato, & hujusmodi.
- 71 Sextadecima, quod sit *parata*, id est, quod penitens accedat cum animo obediendi Confessario in omnibus illis, in quibus tenetur ipsi obedire, videlicet, in ordine ad evitandas proximas peccatorum occasiones, ad faciendas debitas restitutiones, & hujusmodi, necnon ad acceptandam, & implendam penitentiam.
- 72 Ex supradictis sexdecim conditionibus, seu qualitatibus bonæ, & perfectæ Confessionis solæ tres sunt necessariae ad valorem Sacramenti, nempe fidelitas, dolor, & integritas; Aliæ autem pertinent solum ad modum, & perfectionem ipsius *Communis*.
- 73 Quoad fidelitatem, & dolorem nihil remanet addendum, cum de se satis pateant, & satis de ipsis & præsertim de dolore sit dictum supra. Quoad integritatem autem varia adhuc remanent addenda, & præsertim quod ipsa integritas est duplex, scilicet materialis, & formalis. *Communis*. Integritas materialis in eo consistit, quod penitens declaret omnia omnino mortalia secundum numerum, speciem, & circumstantias, ita ut nullum ex mortalibus nondum confessis remaneat aperiendum. *Communis*. Integritas formalis in eo consistit, quod penitens omnia illa peccata mortalia exprimat, quæ hic, & nunc potest, & tenetur exprimere, licet aliquando ex necessitate, vel impedimento non exprimat, voluntate illud postea exprimendi, necessitate, aut impedimento cessante. *Communis*.
- 77 Confessio, ut sit valida, debet semper esse integra saltem integritate formali, adeoque, qui vel unicuique mortale sponte, & sine justa causa omittit in Confessione, committit grave sacrilegium, & Sacramentum non suscipit, cum talis Confessio sit invalida, *Communis*; & patet ex Conc. Trid. sess. 14. c. 5. ubi expresse dicitur: *Qui vero secus faciunt, & scienter aliqua retinent, nihil Divinae Bonitatis per Sacerdotem remittendum proponunt, si enim erubescat ægrotus vulnus Medico detegere, quod ignorat, medicina non curat, & Can. 7. per verba mox adducenda.*
- 78 Item per se, ac regulariter loquendo Confessio debet semper esse integra integritate materiali, *Communis*, & patet ex Conc. Trid. cit. sess. 14. c. 5. & Can. 7. ibi: *Si quis dixerit, in Sacramento Penitentia ad remissionem peccatorum necessarium non esse Jure Divino confiteri omnia, & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, & que sunt contra duo ultima Decalogi præcepta, & circumstantias, quæ peccati speciem mutant... anathema sit.*

Dicitur autem notanter per se, & regulariter loquendo, quia per accidens, & in quodam casu extraordinario Confessio potest esse valida cum sola integritate formali absque integritate materiali. *Communis*. Præceptum enim divinum de faciendâ Confessione peccatorum integra integritate materiali non obligat cum impotentia physica, vel morali, cum ad impossibile nemo obligetur, textu expresso, in l. Impossibilem 185. ff. de reg. Jur. & c. Nemo potest 6. de Regul. Juris in 6. (Vid. sup. n. 26.)

Causæ excusantes ab integritate materiali Confessionis generant tres assignantur, scilicet inculcata ignorantia, seu oblitio, impotentia physica, & impotentia moralis, ob grave damnum proprium, vel alienum, tam corporale, quam spirituale aliquo securum. *Communis*.

Ratione inculpatæ ignorantie, seu oblivionis excusantur omnes illi, qui præmissis sufficienti examine non recordantur alicujus peccati mortalis, aut ignorantia invincibili penitus ignorant illud esse grave peccatum. *Communis*.

Ratione impotentie physice excusantur omnes illi, qui aliqua impotentia physica omnino impediuntur ad integre confitendum, sive impotentia oriatur ex parte Confessarii, sive ex parte penitentis, ut si imminet periculum mortis penitentis, & per hoc non habet tempus confitendi integre omnia sua peccata. Vel periculum sit, ne Confessarius amittat usum loquelæ ante integram omnium peccatorum Confessionem. Item si in periculo naufragii, grassantis pestis, subiti prælii, incendii, & hujusmodi imminet multitudo moribundorum, qui nequeant singuli integre confiteri, sufficit illis aliqua peccata breviter aperire. Immo in hujusmodi casibus, quando periculum imminens aliud non permittit, possunt omnes simul aliquod peccatum confiteri, & omnes simul absolvi cum illa formula; *Ego vos absolvo &c.* Quinimmo si aliter fieri non possit, sufficit in simili casu dicere in genere se esse peccatores, aut etiam signo aliquo exteriori penitentiam suorum peccatorum ostendere, & absolutionem Sacramentalem petere, ut fit in repentinis præliis, ubi milites jamjam præliaturi, vel genuflexione, vel manu conjunctione, vel pectoris tusione penitentiam ostendentes, & absolutionem petentes, à Confessario omnes simul absolvuntur sub hac forma: *Ego vos absolvo à peccatis vestris &c.*

Item ab integritate materiali Confessionis excusatur mutus, qui uno, vel altero peccato explicato per nutus, vel si neque hoc facere possit, signo doloris de suis peccatis, v. g. percutiendo pectus, edito, absolvi potest; tamen hic scribere sciat, expedit, ut sua peccata in scriptis Confessario exhibeat, ad quod teneri probabiliter, & tutius dicunt Doctores magis communiter.

Item ab integritate materiali Confessionis excusatur vir ignarus idiomatis non habens Confessarium peritum suæ lingue: Is enim tempore præcepti, aut alterius necessitatis potest absolvi, quamvis non integre percipiatur, cum ipse faciat, quod moraliter potest. Is autem quamvis urgente præcepto ecclesiastico annuæ Confessionis non teneatur confiteri per Interpretem, & excusetur tunc ab observatione dicti præcepti ecclesiastici, ex quo Ecclesia non præcipiat nisi Confessionem secretam, nec veli obligare ad Confessionem per Interpretem cum tanto incommodo, & jactura aliqui propriae famæ, ut docent Scotus in 4. dist. 17. quest. 1. art. 4. Cajetanus in Summa verb. Confessio, condit. 11. Navarrus in c. Frater n. 86. dist. 5. de Penit. Toletus lib. 3. cap. 6. n. 4. Valentia disp. 7. q. 11. punct. 1. Layman lib. 5. tr. 6. cap. 6. n. 5. Bonacina de Sacram. Penitent. disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 5. 2. proposit. 11. num. 22. Rosignol. de Sacram. Penit. p. 1. q. 4. art. 6. num. 6. Reiffenstuel Theol. moral. tract. 14. dist. 7. q. 1. n. 23. & alii passim: Tamen in periculo mortis, si dubitet non posse verum Contritionis actum elicere, tenetur, non quidem præcepto divino, sed ex præcepto charitatis erga se ipsum, per Interpretem confiteri, ut sic una cum Attritione, & Sacramento Penitentiae evitet æternam damnationem, & procuret salutem animæ suæ; Sannig. diff. 19. de Confession. q. 2. n. 6. & 7. allegans Scotum in 4. dist. 17. q. un. Henric disc. 3. de Confessione q. 7. n. 19. Reiffenstuel l. c. n. 23. Canus Prælection. 9. de Penitent. Suarez disp. 21. sect. 3. Henrique lib. 4. c. 4. num. 4. Layman lib. 5. tract. 6. c. 6. n. 5. Bonacina l. c. n. 23. vers. Adde fieri posse: Rosignol. l. c. n. 7. & alii.

86 Ratione impotentie moralis ob grave damnum proprium, vel alienum, tam corporale, quam spirituale alioquin securum, excusantur ab integritate materiali Confessionis omnes illi, qui ex Confessione omnium peccatorum rationabiliter, & prudenter timent sibi ut Confessario, vel tertie personæ ali-quod grave damnum corporale, vel spirituale: sic quando penitens rationabiliter timet aliquod suum peccatum à Confessario fore revelandum, aut talis conscientia contra esse usum in grave ipsius præjudicium spirituale, vel corporale, tunc potest alia peccata confiteri, dicto peccato prætermisso alteri Confessario postea aperiendo; quia pro tunc censetur moraliter impotens ad talem peccatum confitendum, cum præceptum divinum positum confitendi integre non obliget cum tanto incommodo, sed cedat præcepto legis naturæ de conservanda propria fama, & avertendis propriis damnis, & periculis gravibus spiritualibus, & corporalibus. Item si foemina ex jam expertis, vel aliis probabilibus causis, ex peccati carnis Confessione rationabiliter timet fore sollicitandam à Confessario juvene non bonæ famæ, & hujusmodi, tunc, si non habeat copiam alterius Confessarii, potest illud peccatum omittit, & alii confiteri.

Excusatur impotentia moralis tunc tantum, quando urget necessitas omittendæ Confessionis. Sed hæc urgentia & necessitas omittendæ confessionis supponitur à me in mea conclusione ubi inter alia in fine dico: *Si non habeat copiam alterius Confessarii.*

87 Item ob damnum alienum, nempe ipsius Confessarii vel Corporale, ut si ex mora Confessionis integre audiendæ timeat probabiliter esse inficiendum tempore pestis, occidendum, vel male tractandum ab infidelibus, aut hæreticis tempore persecutionis, comburendum tempore subiti incendii, naufragandum tempore naufragii, & hujusmodi; tunc, auditio uno, vel altero peccato, abrupta Confessione, potest Confessarius Penitentem absolvere ab omnibus peccatis. Vel etiam ob damnum spirituale, ut si ex Confessione alicujus peccati carnis prudenter timeatur Confessario periculum ruinæ spiritualis, seu si ipsemet Confessarius nequeat alteri Confessario confiteri aliquod suum peccatum absque læsione sigilli Sacramentalis, ut si invalide culpabiliter absolvisset aliquem simoniacum, incestuosum, & hujusmodi, & non posset confiteri, nisi illi, qui facile cognoscatur quisnam sit ille simoniacus, incestuosus &c. tunc potest illud peccatum prætermitti alteri Confessario aperiendum.

88 Non excusatur tamen ab integritate materiali Confessionis magnus Penitentium concursus, ob quem non licet facere dimidiatam Confessionem; unde Innocent. XI. die 2. Maji 1679. Inter alias merito dam-

navit sequentem propositionem 50. in ordine, ibi: *Licet Sacramentaliter absolvere dimidiatam tantum confessor ratione magni concursus Penitentium, qualis v. g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitat, aut Indulgentiæ.*

Quantum ad peccata, quæ propter supradictas causas licite in Confessione retentur, non requiritur dolor Contritionis ad eorum remissionem, sed sufficit Attritionis, & propositum illa confitendi, cessante causa, seu impotentia, quia per directam Sacramentalem absolutionem cadentem supra peccata confessâ, jam indirecte Penitens absolvitur etiam, à non confessis ob justam causam; *Communis*. Dicitur autem notanter, quod sufficit dolor Attritionis, & propositum illa confitendi, cessante causa, seu impotentia; quia ea peccata, quæ antea ob justam causam, seu impotentiam non potuit quis confiteri, debet postea data opportunitate in proxima Confessione exprimere & directe clavibus Ecclesie subjicere, ut ab ipsis directe absolvatur. Hinc Alexander VII. die 24. Septembris 1665. merito inter alias damnavit sequentem propositionem 11. in ordine, ibi: *Peccata in Confessione omittit, seu oblita ob instans periculum vitæ, aut ob aliam causam, non tenentur in sequenti Confessione exprimere.*

Penitens habens mortalia, & venialia, non peccat contra Confessionis integritatem, si prius confiteatur uni Confessario mortalia, & postea alteri bonam opinionem de ipso habenti, nimia verecundia affectus confiteatur sola venialia; peccata enim venialia non sunt materia necessaria, unde Penitens non tenebatur ad integrandam Confessionem ipsa confiteri primo Confessario, ut expresse docet Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 6. ibi: *Taceri tamen circa culpam, multisque aliis remediis expiari possunt; et mortalia respectu posterioris Confessarii, cum supponantur rite confessâ, & absoluta à priori, pariter non sunt materia necessaria, sed solum sufficiens, quæ citra culpam reticere potest.* Sic Bonacina, Leander, Ardekin citati, & secuti à Felice Poest. tom. 1. p. 4. n. 3106. & alii passim.

Vide Appendicem Romani Theologi, n. 54. Ab integritate materiali Confessionis non excusatur infamia propria, aut complicitas apud solum Confessarium: quoad primam partem est *Communis*; quoad secundam autem, quamvis Diana part. 1. tract. 7. resolut. 49. Volpi resolut. 150. num. 7. Navarr. in Manual. cap. 7. num. 3. & alii plures dicant excusare ab integritate materiali Confessionis infamiam complicitas apud Confessarium, adeoque teneri Penitentem tacere illud peccatum ad servandam famam proximi cum proposito illud postea confitendi, habita copia alterius Confessarii cui ignotus sit complex, quia dicunt præceptum de servanda fama proximi, cum sit juris divini naturalis fundatum in illo principio: *Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris*, magis urget, quam præceptum de integritate materiali Confessionis, cum sit Juris divini positivum; tamen contrarium est tenendum; scilicet non debere Penitentem illud peccatum tacere, sed confiteri, si non extrante alio Confessario, qui complice ignoret, non possit ipse aliter peccatum, vel circumstantiam mutantem, speciem explicare, quin complice manifestet. Sic expresse docet S. Bernardus in opusculo de formula vitæ honestæ, ibi: *De nullo prorsus sinistre loquaris quantumcumque sit verum, vel manifestum, nisi in Confessione, & hoc ubi non poterit aliter manifestare peccatum tuum.* Et sic tenet Scotus in 4. dist. 21. quest. 2. lit L. S. Thomas, S. Bonaventura, S. Antoninus, Alensis, Gerson, Suarez, Vasquez, Coninch, Filiucius, aliisque relatis Layman lib. 5. tr. 6. cap. 8. n. 12. Lugo disp. 16. sect. 8. n. 394. Tamburin. Opuscul. expedit. Confess. lib. 2. c. 9. §. 2. Sporer tom. 2. p. 3. cap. 3. sect. 1. num. 471. Henno tom. 2. tract. de Pa-

Penitent. disp. 5. quart. 9. conclus. 8. Felix Potestas loc. cit. num. 3111. Leander de Penitentia tract. 5. d. 5. q. 61. Durandus, Paludanus, Major, Almainus, Becanus, Amicus, Aversa, Caspensis, & alii citati, & secuti à Mastrio theol. moral. disp. 21. quart. 7. art. 4. num. 185. ubi dicit hanc esse communem, & probabiliorum opinionem, quam de facto defendunt plurimi alii, & Recentiores passim. Et ratio est, quia, si non teneremur confiteri peccatum hoc unico timore infamandi complicitatem apud illum Confessarium, sequeretur, quod conjugati non tenerentur ad confitenda peccata commissa in casu Matrimonii, quando uterque est Confessario notus; hoc autem non est dicendum, adeoque &c.

93 Nec valet adductum fundamentum pro opinione contraria ab Adversariis, quod nempe sit præceptum Juris divini naturalis de non infamando proximo, adeoque non posse violari ob servandum præceptum de integritate materiali Confessionis, quod est solum Juris divini positivi. Non valet, inquam, quia occultum proximi peccatum alteri manifestare est solum contra præceptum Juris divini naturalis in duobus casibus, ut recte notant Becanus cap. 36. quart. 2. Mastrius loc. cit. num. 185. & alii, nempe quando fit sine rationabili causa, & quando fit ex intentione infamandi proximum; in nostro autem casu nulla adest intentio infamandi proximum manifestando complicitatem, sed hoc fit sola justa intentione, & causa integre confitendi, quia Deus obligat ad manifestandum peccatum in specie, quæ exprimi nequit sine manifestatione personæ complicitatis; Tum quia ratione sigilli, quo Confessarius obstringitur, & ratione obligationis Penitentis integre confitendi, nulla sequitur infamatio complicitatis apud Confessarium per rationem directam ipsius manifestationem factam solummodo ad proprium peccatum exprimendum, quod etiam innuit Scotus in 4. dist. 21. quart. 2. lit. L. ut notat Mastrius loc. cit. adeoque &c.

94 Penitens habens peccata reservata, si in urgente necessitate celebrandi, vel communicandi non habeat copiam Confessarii valentis à reservatis absolvere, tenetur pro servanda integritate Confessionis ipsa peccata reservata una cum non reservatis confiteri Confessario inferiori, etiam non habenti facultatem absolvendi à reservatis. Sic expresse S. Thomas q. 9. supplement. art. 2. ad 4. ubi dicit: *Etiam si Sacerdos non possit de omnibus absolovere, tamen tenetur Penitentem ei omnia confiteri.* Henno loc. cit. conclus. 6. ubi dicit hanc esse fere communem opinionem inter Doctores, Volpi resol. 63. num. 11. Felix Potestas tom. 1. part. 4. num. 3121. Mastrius theol. moral. disp. 21. q. 9. art. 3. n. 241. & apud ipsum Suarez, Lugus, Coninch, Amicus, Aversa, Bonacina, Pontius, & alii Recentiores, & Summistæ passim, dicentes Sacerdotem peccata reservata obstrictum, si necessitatem habeat celebrandi, nec copiam habeat Confessarii approbati pro reservatis, posse, & debere Confessario non approbato pro reservatis omnia peccata sua confiteri, ut directe à non reservatis, indirecte vero, & consecutive à reservatis, absolvat cum onere, & obligatione ad eundem postea Superiorem pro absolute dicitur reservatorum; non desunt tamen, qui contra-riam sentiant.

95 Non potest Superior sine urgente causa absolvere tantum à reservatis, & quoad reliqua remittere Penitentem ad inferiorem; Ita Silvester, Vidoria, Canus, Suarez, Vasquez, Coninchus, Becanus, Caspensis, Amicus, Bonacina, Brancatus, Faber, & alii Recentiores passim citati, & secuti à Mastrio loc. cit. n. 238. contra Cajetanum, Navarrum, Sotum, Valentiam, & alios; Et ratio est, quia integritas Confessionis est de Jure divino, quod omnino servandum est, nisi aliter permittat urgens, & ra-

tionabilis causa, v. g. periculi mortis, amissionis loquelæ, damni notabilis, & similibus, quæ non minus ex parte Absolvantis contingere possunt, quam ex parte Penitentis; & in his casibus tantum, aliisque similibus assignatis supra num. 77. quæ deobligant ab integritate Confessionis, potest Superior dimidiare Confessionem absolvendo solum à reservatis directe, & indirecte à non reservatis cum obligatione Penitentis, ad eundem, cum possit, Confessarium inferiorem, ut etiam directe absolvat ad alios non reservatis.

An autem Penitens, sic absolutus à reservatis à Superiore, ad eundem Confessarium inferiorem pro absolute directa à non reservatis, debeat confiteri cum ipsis etiam reservata jam confessa, & absoluta? variant Doctores, Cajetanus enim, Navarrus, Sotus, Valentia, & alii dicunt teneri talem Penitentem reconferri etiam reservata jam dimissa; At probabilius id negant, & defendunt contrarium, Mastrius loc. cit. n. 239. & omnes Auctores numero antecedenti citati, & ab ipso secuti pro nostra sententia; & ratio est, quia sicuti quando Penitens ex oblivione inculpabili, vel ignorantia invincibili, autilia justa de causa ex enumeratis supra à n. 76. aliquod peccatum in Confessione omittit, non tenetur simul cum illo etiam alia jam directe confessa, & absolute reconferri, cum datur opportunitas alterius Confessionis, quia ipsa jam supponitur rite confessa, nec cadunt, sub voto alterius Confessionis, sicuti illud omisum ex dicta oblivione, seu ignorantia, aut justa causa; ita à pari non tenetur talis Penitens in Confessione non reservatorum apud Confessarium inferiorem reconferri etiam reservata jam absoluta à Superiore, cum ipsa supponantur vere, & rite confessa, & absoluta.

Nec valet objicere cum adversariis, quod ex cap. Omnis utriusque sexus 12. de penitentis & remissionibus omnia peccata sunt integre confitenda saltem uni Sacerdoti, adeoque etiam reservata jam dimissa à Superiore deberi cum non reservatis reconferri à tali Penitente apud Confessarium inferiorem, ut sic omnia peccata sint integre confessa uni Sacerdoti. Non valet, inquam, quia auctoritas allata ex cap. Omnis utriusque sexus: debet intelligi de integritate materiali, aliquo tempore cum obliis, & ex justa causa non confessis, essent etiam reconfitenda jam rite confessa, & absoluta, quod non est dicendum; unde Confessio facta Superiore de solis reservatis est integra formaliter, quamvis non sit integra materialiter ob justam aliquam causam, & tunc absolutio est valida directe remittens peccata reservata, indirecte vero, & consecutive non reservata adeoque in nostris casu talis Penitens absolutus à reservatis à Superiore, non tenetur postea inferiori Confessario reconferri etiam ipsa reservata jam confessa, & absoluta directe cum non reservatis solum indirecte, & non dum directe absolvis.

Sicuti etiam qui justa de causa in aliquo casu urgentis necessitatis, v. g. tuendi famam, vitandi scandalum, & hujusmodi, non adest Confessario approbato pro reservatis, directe à peccatis non reservatis, & indirecte, & consecutive à reservatis juxta dicta supra n. 91. non tenetur denuo confiteri Confessario pro reservatis etiam peccata non reservata, à quibus fuit directe absolutus à Confessario approbato pro reservatis; sed tantummodo tenetur reconferri peccata reservata, à quibus fuit absolutus solum indirecte, ut sic etiam reservata directe subjiciantur clavis Ecclesie, ut directe absolvantur; Et ratio est, quia peccata non reservata jam fuerunt directe confessa, & absoluta, nec adest obligatio bis directe subjiciendi eadem peccata Confessionis; Sic Mastrius loc. cit. n. 239. in fine & n. 241. cum omnibus adductis supra n. 91. contra Vasquez, & alios citatos ab ipso Mastrio loc. cit. n. 240.

Ad

99 Ad integritatem Confessionis requiritur, ut Penitens omnia mortalia confiteatur, tam quoad speciem, quam quoad numerum in eadem specie; Communis; & habetur expresse à Concilio Tridentino, sess. 14. cap. 5. & Canon. 7. ubi anathematizantur tenentes contrarium; unde autem samatur distinctio specifica, & numerica peccatorum. Vide verb. Peccati n. à n. 26. ad 54.

101 Penitensigitur debet in Confessione exprimere numerum omnium suorum mortalium peccatorum, de quibus post diligens examen recordatur, dicendo v. g. toties sum furatus, fornicatus, mentitus, & hujusmodi; Si autem certus numerus non occurrat, debet exprimere numerum verisimile, dicendo v. g. se quinquies, sexies, aut septies, vel circiter plus, minusve, tale peccatum commississe, seu in tali peccato continuasse tanto tempore, illud committendo tot, vel tot circiter vicibus, plus, minusve per mensem, hebdomadam, vel diem.

102 Item ad integritatem Confessionis requiritur, ut penitens confiteatur, non solum omnia peccata mortalia, tam quoad speciem, quam quoad numerum in eadem specie, sed etiam circumstantias speciem peccati mutantis, Communis; & habetur expresse ex Concilio Tridentino, cit. sess. 14. cap. 5. & Canon. 7. ubi: *Si quis dixerit, in Sacramento Penitentiae ad remissionem peccatorum necessarium non esse jure divino confiteri omnia, & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti præmeditatione habeatur etiam occulta, & que sunt contra duo ultima decalogi præcepta, & circumstantias, que peccati speciem mutant..... Anathema sit.*

103 An autem sint à Penitente necessario explicandæ, & confitendæ etiam circumstantie solum aggravantes? Variant Doctores; At hic pro clariori resolutione notandum est, quod circumstantie peccati dicuntur ejusdem peccati particulares, & accidentales conditiones, & affectiones, eo quod vel actum peccati, vel ejus objectum accidentaliter afficiant, & quasi circumstant. Sic in re Communis. Circumstantie septem enumerantur in hoc vulgari versu contentæ:

Quis, Quid, Ubi, Quibus auxiliis, Cur, Quomodo, Quando.

105 Ubi, ut videt, per ly Quis denotatur qualitas, seu conditio personæ, v. g. in peccato fornicationis, an sit persona libera, an conjugata, an voto castitatis ligata: in peccato furti, an sit pauper, vel dives, & hujusmodi.

106 Per ly Quid denotatur res, circa quam, seu objectum, circa quod fit peccatum, v. g. in furto an sit multum, an parvum, an res sacra vel personæ in percussione, seu occisione, an percussus, seu occisus sit Clericus, sit pater, vel mater, & hujusmodi.

107 Per ly Ubi denotatur locus, in quo fuit commissum peccatum, v. g. in peccato carnis, an sit commissum in loco sacro, vel profano, an in loco privato, vel publico, & hujusmodi.

108 Per ly Quibus auxiliis denotatur concomitantia, seu coadjuvantia ad peccatum, vel instrumenta, & media ad ipsum, v. g. in provocanda ad malum muliere, an quis sit usus medicis magicis, instrumentis prohibitis, personis innocentibus sic ad malitiam edocis, & hujusmodi.

109 Per ly Cur denotatur finis peccantis, v. g. in furto, an sit quis furatus ad malum finem, ut ad fornicandum, ad se inebriandum, ad ludendum, vel ad sublevandum suam paupertatem, & hujusmodi.

110 Per ly Quomodo denotatur modus, quo commissum fuit peccatum, v. g. in furto, an violenter, an dolose, an palam, an occulte, an effractione, an falsa clavi, & hujusmodi.

111 Per ly Quando denotatur tempus, quo commis-

sum est peccatum, v. g. in furto, an sit factum tempore belli, famis, necessitatis, an sit factum quando quis erat dives, vel pauper, an in gravi, an in extrema necessitate, & hujusmodi.

Tales circumstantie aliæ sunt mutantis speciem, & aliæ simpliciter aggravantes intra eandem speciem. Communis. Circumstantie mutantis speciem sunt illæ, quæ actui novam, & diversam speciem malitiæ contra aliam virtutem afferunt, quando scilicet circumstantia addita actui ex se habet propriam circumstantiam malitiam, ac deformitatem distinctam à malitia propria specifica ipsius actus peccati, & sic transferunt alterius vitii, & peccati, ut clare patet in peccato carnis, quod si committatur inter personas solutas, est simplex fornicatio contra virtutem castitatis tantum; si committatur à persona, vel cum persona conjugata, est adulterium contra virtutem Justitiæ; si committatur à persona, vel cum persona sacra, est sacrilegium contra virtutem Religionis; si committatur inter personas consanguineas, vel affines, est incestus contra virtutem pietatis; & sic de aliis. Communis. Circumstantie simpliciter aggravantes, intra eandem speciem sunt illæ, quæ non transferunt malitiam peccati ad aliam speciem, sed solum intra eandem speciem eam augment, vel minuunt, & hujusmodi, ut sunt major, vel minor intentio actus peccaminosi, major, vel minor duratio ipsius, major, vel minor quantitas materiæ, ut patet clare in peccato furti, qui enim heri furatus est decem, & hodie centum, ejusdem speciei peccatum furti committit; at hodie gravius furtum committit, quam heri, & sic est circumstantia solum aggravans, & non mutans speciem. Communis.

Circumstantie aggravantes, aliæ sunt notabiliter aggravantes, & aliæ parum, seu leviter aggravantes. Communis. Circumstantie notabiliter aggravantes sunt illæ, quæ secundum communem conceptum augment notabiliter gravitatem peccati, v. g. in peccato furti addit quis circumstantiam notabiliter aggravantem, si furetur supra quantitatem requisitam ad peccatum mortale aliam quantitatem simul, & semel considerabilem æquivalentem pluribus peccatis mortalibus intra eandem speciem in gravitate, ut si non solum furetur decem scuta, sed etiam mille, & bis mille; Communis. Et his addi possunt aggravantes in infinitum, quæ scilicet materiam venialem transferunt in mortalem, sic esset mendacium cum gravi damno proximi; & dicuntur aggravantes in infinitum, eo quod lethalis gravitas quasi infinite distat à peccato veniali. Circumstantie parum, vel leviter aggravantes sunt illæ quæ secundum communem conceptum non nisi modice, & parum augment gravitatem peccati, ut si furto pervenienti ad mortale addatur solum modica quantitas, v. g. unus solus Julius, unus solus obulus, & hujusmodi. Communis.

Ex supradictis circumstantiis sunt necessario confitendæ illæ, quæ mutant speciem, ut certum est apud omnes, & jam resolutum est supra, necnon aggravantes in infinitum, ut de se patet. Item certum est apud omnes, quod non sunt necessario confitendæ circumstantie parum, seu leviter aggravantes. De circumstantiis autem notabiliter aggravantibus variant, ut supra dictum est, Doctores. Non esse tales circumstantias necessario confitendas tenent S. Thomas in 4. dist. 16. quart. 3. art. 2. questionum. 5. in corpore, & dist. 41. art. 4. in corpore, S. Bonaventura, & S. Antoninus, aliique probatissimi Auctores plusquam 45. quos refert, & sequitur Diana part. 1. tract. 7. resol. 1. p. 3. tract. 4. resol. 67. Lugo de penit. disp. 16. sect. 3. Sponser tom. 3. part. 3. cap. 3. sect. 1. n. 407. ubi dicit, hanc opinionem esse satis tutam, & valde probabilem, citatque pro hac plurimos alios Doctores.

res, inter quos Scotum in 4. dist. 17. Reiffenstuel theolog. moral. traç. 14. dist. 7. quest. 3. n. 49. ubi dicit, quod Scotus in 4. dist. 17. §. De secundo: libertatem suis reliquit hanc, vel contrariam sententiam tuendi, Mastrius theolog. moral. disp. 21. n. 174. & 175. citans plurimos alios; Rosignolus de penitent. part. 1. q. 4. art. 14. n. 1. cum aliis ibi citatis, Stoz. lib. 1. part. 1. à num. 83. citans etiam plurimos alios, Moya, Dicastill. Bonacina, Albertus Magnus, Durandus Caspensis, Vasquez, & alii plures.

121 Et ratio potissima pro hac sententia est, quia Conc. Trident. sess. 14. cap. 5. & Can. 7. ubi exacte tradit, & docet, quid confitendum sit, solummodo meminit obligationis confitendi omnia, & singula peccata mortalia, & circumstantias, quæ speciem peccati mutant; ergo sufficienter innuit non esse necessario confitendas circumstantias solum aggravantes, alioquin non processisset doctrinaliter, sed valde mance; sicuti, inquit, Lugo de Penitent. dist. 16. n. 108. qui doctrinaliter procederet, & explicaret necessitatem confitendi peccata, & semper adderet quæ mortalia sunt, sufficienter doceret venialia non necessario esse confitenda, adeoque &c. Tum quia Tridentinum cit. cap. 14. expresse subiungit: *Nihil aliud in Ecclesia à Penitentibus exigi.*

122 Tales circumstantias esse necessario confitendas defendunt alii Auctores gravissimi, quorum 25. referunt Diana part. 1. traç. 7. resol. 1. p. 3. traç. 4. resol. 67. & Aversa q. 10. scilicet 8. & apud Mastrius l. c. n. 174. idem tenent Alensis, Altisiodorensis, Major, Marsilius, Suarez, Coninchius, Nugnus, Sanchez, Pagundez, Amicus, Abellius, & Recentiores alii; & ex Scoticis Hiquæus, Faber, Aretinus, Henno tom. 2. traç. de Penit. disp. 5. q. 6. cons. 3. Felix Potestas l. 1. p. 4. cap. 3. n. 3143. ubi citat Scotum in 4. dist. 17. q. unic. de 2. art. lit. N. his verbis: *Nec solum peccata, sed circumstantias peccatorum notabiliter aggravantes includit dictum præceptum*, quamvis ab aliis Scotus citetur in contrarium, qui tamen revera talis non est, sed vere dubius, ut patet ex præcisè verbis in 4. dist. 47. n. 20. ibi: *Non est ita certum, quod oporteat illas, scilicet circumstantias aggravantes, confiteri, tamen tamen, & utile id fieri, & sic tenent plures alii Scoticæ; Sanchez in decalog. lib. 2. cap. 32. n. 39. vocat hanc verissimam sententiam, Bonaspei de peccatis d. 4. à n. 84. ubi n. 122. dicit, sententiam hanc non esse quidem de Fide, attamen, attentis locutionibus Tridentini, videri manifeste induci ex principis Fidei; oppositam autem infirmis valde, & parum; Tridentino consonis inniti fundamentis; Sic apud La Croix lib. 7. p. 2. n. 977. ubi hanc sententiam fuse propugnat, citatque pro ista plurimos alios Doctores, & solvit argumenta, quæ adducuntur pro contraria sententia; & hanc uti probabiliorē, communiorē, & tutiorem amplectimur, præsertim si circumstantiæ notabiliter aggravantes ad malitiam substantialem actus concurrant ratione materiæ majoris; aut objecti multiplicati, ut tenent etiam Sporer loc. c. n. 109. cum sequentibus; Petrus Marchant. Tribunal. p. 1. traç. 3. tit. 3. q. 4. Suarez de penit. disp. 12. scilicet 3. Layman. lib. 1. tr. 2. cap. 10. n. 3. Esparza quest. 9. art. 4. ad 8. & alii plures apud ipsos.*

123 Et ratio nostræ Conclusionis est, quia illæ peccatorum circumstantiæ sunt necessario confitendæ, quæ notabiliter alterant Judicium Sacramentale; quibus scilicet cognitis, aliter agere debet Judex Sacramentalis, quam si ignotæ sint, cum peccata in Confessione ita sint explicanda Confessario, ut is de eorum qualitate, & quantitate possit recte judicare, & convenienter penitentiam & medicinam ac obligationem præscribere, ut insinuat Conc. Trid. cit. sess. 14. cap. 5. ubi statuens necessarium confitendas esse cir-

cumstantias, quæ peccati speciem mutant, hanc ipsam dat rationem præcisè his verbis: *Quod sine illis peccata ipsa neque à Penitentibus integre exponantur, neque Judicibus innocenter, & fieri nequeat, ut de gravitate criminum recte censere possint, & penam quam oportet imponere.* Atqui dictæ circumstantiæ notabiliter aggravantes eodem modo, & sæpe multo magis, quam circumstantiæ speciem mutant, alterant, & immutant Judicium Sacramentale, ut sine illis neque peccata ipsa à Penitentibus integre exponantur, nec à Judice Sacramentali rite judicari possint; ergo tales circumstantiæ sunt necessario confitendæ, cum Tridentinum licet explicet, & aperte solum exprimat circumstantias speciem mutant, tamen per ipsam allegatam rationem innuit implicite voluisse comprehendere etiam dictas circumstantias notabiliter aggravantes. Major est certa, & admittitur ab omnibus. Probatur minor, quia dictæ circumstantiæ notabiliter augment malitiam, ideoque etiam notabiliter alterant, & mutant Judicium Confessarii: immo sæpe multo magis, quam circumstantiæ speciem mutant: clare enim patet, quod major est malitia, & magis alterat Judicium Sacramentale furari, v. g. mille Florenos extra locum sacrum, quam furari solum decem in loco sacro, licet hæc circumstantia furandi solum decem in loco sacro mutet speciem, & illa furandi mille extra locum sacrum aggravet tantum. Item major est malitia, & magis alterat Judicium Judicis Sacramentalis, furari mille aureos, quam furari casulam exigui valoris, quamvis circumstantia furti casulæ, utpote rei sacræ, mutet speciem, & circumstantia furti mille aureorum solum notabiliter aggravet. Item major est malitia, & magis alterat, & mutat Judicium Judicis Sacramentalis priusquam homo occidat, ipsi amputare brachia, & pedes, oculos effodere, nasum comburere, ventrem aperire &c. & postea ipsum occidere, quam unico solo ictu gladii ipsum occidere in Ecclesia, licet circumstantia occisionis in Ecclesia, utpote loco sacro, mutet speciem, & circumstantiam occisionis cum priori amputatione brachiorum, & pedum, oculorum effossione, nasi combustione, ventris apertione &c. solum notabiliter aggravet: ergo etiam ipsæ circumstantiæ notabiliter aggravantes sunt necessario confitendæ; tum ut recte, & integre percipiatur peccata à Judice Sacramentali; tum ut juxta eorum gravitatem imponatur ab ipso debita, & proportionata penitentia, seu satisfactio peccatoribus, qui patet etiam ex Canonibus Penitentia libus, qui habentur in fine decreti Gratiani, & dantur art. seq. n. 49. in quibus designantur notabiliter diversæ Penitentia pro peccatis ejusdem speciei ob solas diversas circumstantias, ut patet in casu 21. 22. 37. 38. & aliis.

Tum quia si circumstantiæ sic notabiliter aggravantes non essent necessario confitendæ, sequeretur, quod Confessarius non posset injungere majorem Penitentiam majoribus peccatoribus, quam minoribus: sed hoc non est dicendum, ergo &c. Minor de se patet: Major autem clare ostenditur, quia in tali casu Confessarius non posset imponere majorem Penitentiam furi unius millionis aureorum, quam furi unius aurei; Incendiario villæ integræ, quam Incendiario paucarum segetum; foveuti odium, vindictam, desiderium impurum per solum duodecim annos, quam illis adherenti per solum quadrantem, cum possent eodem modo peccatum suum exprimere dicendo in primo casu committi furtum mortale, in secundo nocui proximo notabiliter, & in tertio habui odium grave, desiderium impurum, & hujusmodi, quæ omnia, ut vides, sunt absurda, adeoque &c.

Confirmatur nostra conclusio auctoritate Catechismi Romani jussu S. Pii V. conscripti, & ex cre-

creto Concilii Trident. editi, qui cap. 9. de Penitentia sic præcisè habet: *Neque vero solum peccata gravia narrando explicare oportet, verum etiam illa, quæ innumquamque peccatum circumstant, & pravitatem valde augment, vel minuunt; Et infra subiicit: Hæc igitur, ut diximus, enumeranda sunt; quæ vero pravitatem rei magnopere non argent, sine crimine omitti possunt.* & concordat, c. Considerent 1. de Penitent. dist. 5. ubi inter alia dicitur, quod Penitens debet considerare qualitatem criminis, quantum in eo perseveraverit, & ut agnoscat augmentum peccati, considerat cuius ætatis fuerit, cuius sapientiæ &c. quia, inquit, *omnis ista varietas confitenda est.*

126 Ad rationem autem pro opinione contraria adductam supra n. 18. Respondetur, quod licet Concilium cit. sess. 14. c. 5. expresse mentionem fecerit solum de obligatione confitendi circumstantias mutant speciem, implicite tamen satis indicavit esse necessario confitendas etiam circumstantias notabiliter aggravantes, ut patet ex ipsamet allegata ratione ab eodem Concilio pro sua præcisè verba adducta supra n. 113. Ex confirmacione, in fine n. 121. nihil sequitur ad rem, quia ibi Concilium, ut patet ex contextu, & observat Lugo, La Croix loc. cit. & alii, solum dicit, nihil exigit præter confessionem mortaliū, quæ Penitens agnovit post diligens examen, nec ibi ullum habet sermonem de circumstantiis mutantibus speciem.

127 Circumstantia consuetudinaria, quamvis per se loquendo non sit necessario aperienda in Confessione, (Vide in Appendice, num. 55.) ut recte docent Suarez, Vasquez, Regis, Bonacina, Aversa, Lugo citati, & secuti à La Croix lib. 6. part. 2. n. 968. Reiffenst. Theolog. moral. traç. 14. dist. 7. q. 3. n. 53. & alii; Tamen interdum per accidens obligatur Penitens ad talem circumstantiam consuetudinaria aperiendam, & signanter, quando à Confessario, ut rectum Judicium formare valeat de dispositione ipsius Penitentis, interrogatur; Unde Innocentius VI. die 2. Martii 1679. merito inter alias damnavit sequentem propositionem 58. in ordine, ibi: *Non tenetur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.*

128 Peccata mortalia dubia sunt necessario confitenda, sub dubio tamen; S. Thomas in 4. dist. 1. q. 2. art. 2. ad 3. S. Bonaventura lib. 2. art. 1. quest. 2. Alensis part. 4. quest. 77. membr. 2. art. 5. Sporer loc. cit. num. 392. Reiffenst. loc. cit. num. 54. & seq. Felix Potestas tom. 1. part. 4. cap. 3. num. 3040. & satis Communis contra paucos. Et ratio est, quia ex Concilio Tridentino cit. sess. 14. c. 5. confitenda prout sunt in conscientia, seu prout occurrunt memorie, adeoque sicuti peccata certa confitenda sunt necessario ut certa, quia sic occurrunt memoria Penitentis, ita dubia ut dubia propter eandem rationem, aliàs Penitens se exponeret periculo peccandi, & errandi circa integritatem Confessionis.

129 Qui confessus est peccatum aliquod mortale, ut dubium, si postea reperiat illud certum, seu certo illud commississe, tenetur illud denuo ut certum confiteri; Sic communis Doctorum, adeo ut Dicastillus disp. 9. dub. 2. n. 141. dicat, oppositum esse inauditum in Ecclesia Dei; Sanch. in decal. lib. 1. cap. 10. n. 69. Carden. in crisi disput. 51. num. 6. Moya tom. 3. disputat. 1. quest. 6. num. 1. dicunt hanc opinionem esse certam, & communi praxi totius Ecclesiæ conformem, & absolute tenent Mendo d. 10. num. 70. & plurimi alii apud ipsum, Lugo d. 16. à n. 77. ubi postquam pro utraque parte rationes attulit, concludit se ab hac, utpote communi, nolle recedere; Felix Potestas l. c. n. 3045. Henno l. c. d. 5. q. 8. conclus. 2. Turrian. de penitent. quest. 9. art. 2. disp. 26. dub. 6. Hurtad. de Sacram. disp. 9. de Penitent. diffie. 7. Diana p. 2. Farrar. Brevior. Tom. VII.

traç. 4. resol. 91. Rosignol. de Penit. p. 1. quest. 2. art. 1. n. 21. La Croix lib. 6. part. 2. à num. 615. cum pluribus ibi citatis, ubi solvit insuper argumenta contraria, & alii contra Arriagam disp. 31. de Penit. scilicet 6. Sporer l. cit. n. 397. & alios ab ipso citatos, & adductos à La Croix loc. cit. Et ratio nostræ conclusionis est, quia ex Tridentino cit. sess. 14. c. 5. peccata debent sic exponi Confessario, ut de ipsis possit efformare rectum judicium, & peccatori congruentem imponere Penitentiam, seu satisfacionem: atqui Confessarius diversum efformat Judicium circa peccatum certum, ac circa peccatum omnino dubium, ergo &c. Tum quia peccata sunt confitenda, ut sunt in conscientia Penitentis, ex eodem Concilio Tridentino loc. cit. dictum autem peccatum confessum solum ut dubium jam nunc est certum in conscientia Penitentis, nec ut certum est adhuc confessum, adeoque ut tale debet iterum confiteri, quamvis jam fuerit confessum ut dubium.

130 Qui confessus est peccatum mortale tamquam certum, quale tunc putabat esse, quamvis postea judicet esse dubium, non tenetur iterum confiteri tamquam dubium, quia qui absolvitur à peccato certo, magis absolvitur à peccato dubio, cum sententia lata in illud ut certum, afficiat, & exæquet rotam rationem dubii quodammodo inclusam, & superatam in ratione certitudinis; Communis.

131 Item qui confessus est peccatum integrè prout commissum est, & prout erat in sua conscientia tempore Confessionis, quamvis pro tunc & ipse, & Confessarius dubitaverint, an esset mortale, vel veniale, non tenetur illud iterum confiteri, licet postea ipse, vel Confessarius comperiat, seu agnoscat fuisse mortale, quia jam integrè suum manifestavit peccatum, nec ex modo confitendi determinavit Confessarius ad falso judicandum; nec est necesse ad Confessionis valorem, quod Penitens vel Confessarius sciat determinate peccatum confessum esse mortale, vel veniale; Unde quamvis per accidens judicetur esse veniale, quando est mortale, adhuc valida est Confessio; dummodo Penitens dixerit factum peccaminosum, sicuti tunc in conscientia novit; Stoz. lib. 1. part. 5. num. 170. La Croix loc. cit. n. 619. Tamb. de Confessione lib. 2. cap. 1. n. 206. Sanchez in decal. lib. 1. cap. 10. n. 69. Dicastill. d. 10. n. 248. Felix Potestas loc. cit. n. 3044. Bosco d. 7. scilicet 8. n. 147. ubi dicit esse communem.

132 Penitens non potest, nec licite, nec valide confiteri Confessario absenti per literas, aut nuntium & ab eo absolvi, etiamsi reperiat in articulo mortis, vel impotens ad accedendum ad illum; Scotus in 4. dist. 17. quest. unic. lit. Z. & communis aliorum, & colligitur ex cap. Quem penitent. 88. de penitent. dist. 1. & expresse ex Clemēte VIII. const. incip. Sanctissimus: Vide verb. Absens art. 4. num. 1.

133 Sic etiam invalida esset absolutio, si Confessarius Penitentem præsentem audiret, & postea per literas eum absentem absolveret. Vide d. verb. Absens num. 2.

134 Valida autem est Confessio, si per literas Penitens mittat peccata Confessario absenti, qui ea legat, & huic factus Præsens dicat; Accuso me de peccatis illis, quæ scripsisti; & peto absolvi; Sicuti etiam si præsens peccata scripta det Confessario legenda, & postea dicat: de istis peccatis hic scripsisti me accuso, & peto absolvi. Non est tamen hoc faciendum sine rationabili causa.

135 Vide adnotationem adjectam verb. Absolutio. Non verb. Absolutio, sed verb. Absens, ubi benignus Lector videat insuper, & responsionem meam ibi subnexam.

Vide diff. verb. Absens n. 3.

Immo volunt multi, hoc extra casum necessitatis

ais esse illicitum. Vide *dist. verb.* Absens num. 4.
 136 Confessio ex traditione, consuetudine, & usu
 Ecclesiae debet regulariter, & ordinarie esse vocalis,
Communis ex Concilio Florentino in decreto Eugeni
 IV. ad Armenos, ex *Extravag.* Inter cunctas, de
 privilegiis, ubi habetur: Nisi articulus necessitatis
 occurrat, Sacerdoti facienda est oris Confessio, prout
 scriptum est, Corde ad iustitiam creditur, ore au-
 tem fit Confessio ad salutem, & ex cap. Quem penite-
 ret 88, de Penit. dist. 1. ibi: Praeceptum Dominus
 mundandis, ut ostenderent ora Sacerdotibus, doc-
 ens corporali praesentia confitenda peccata, non per
 nuntium, non per scriptum manifestanda, quia si
 per vos peccatis, per vos erubescatis; erubescencia
 enim ipsa partem habet remissionis.
 137 Unde graviter peccaret, qui sine justa causa sig-
 nis, vel nutibus solum confiteretur; *Communis* cum
 138 Sporer loc. cit. n. 489. Si perpetuo mutus possit scri-
 bere, aut si hoc non possit, possit autem saltem
 nutibus; & signis sua peccata in particulari aperire,
 cessante periculo publicationis, tenetur ita scrip-
 to, nutibus, vel signis confiteri non tantum ex prae-
 cepto divino in articulo mortis, sed etiam ex prae-
 cepto ecclesiastico semel in anno; *Communis* cum
 Sporer loc. cit. n. 491. quamvis tamen extra articu-
 lum mortis non pauci id negent.
 139 Confessio est necessario reiteranda, quoties est
 invalida, quod ex duplici capite accidere potest, sci-
 licet ex parte Confessarii, & ex parte Penitentis,
Communis.
 140 Ex parte Confessarii invalida est, & reiteranda
 Confessio. I. Si Confessarius formam omisit, aut
 substantialiter vitavit, vel intentionem actualem,
 aut virtuale absolvens non habuit. II. Si Con-
 fessarius non habeat Jurisdictionem. III. Si Con-
 fessarius habeat Jurisdictionem impeditam per cen-
 suram, utpote si fuit excommunicatus vitandus,
 quatenus est publice denunciatus, vel notorius per-
 cussor Clerici. IV. Si nullum prorsus peccatum in-
 tellexit, quia tunc praecrite non habuit materiam,
 quam absolveret. *Communis*.
 Adderem V. Si Confessarius ea quae ad Peni-
 tentiam Sacramenti administrationem necessaria
 sunt, penitus ignoraverit. Item S. Carolus in *In-
 structionibus Confessorum* inter ea quae Confessiones
 nullas, atque iterandas constituit, reponit ex parte
 Confessarii: Si quae sunt ad hoc Sacramentum mi-
 nistrandum necessaria, penitus ignoraverit.
 141 Ex parte Penitentis est invalida, & reiteranda
 Confessio. I. Si penitens confessus est sine dolore re-
 quisito, aut cum defectu alterius partis essentialis.
 II. Si Penitens confessus est sine vero proposito se
 emendandi, aut cum voluntate adhuc peccandi mor-
 taliter. III. Si Penitens voluntarie, & culpabiliter
 tacuit in Confessione aliquid peccatum mortale, aut
 in re gravi, & necessaria mentitus fuit, verum ne-
 gando, aut falsum dicendo. IV. Si Penitens in ipsa
 Confessione peccavit mortaliter, ut si eam fecit ad
 finem mortali malum cum injusta infamazione,
 vel detractio proximi, & huiusmodi. V. Si Peni-
 tens mortaliter negligens fuit in examinanda sua
 conscientia de commissis peccatis. *Communis*.
 142 Valida est, & non iteranda Confessio bona fide
 facta Confessario quantumvis indocto, & ignaro,
 etiamsi inter mortale, & veniale discernere nequeat,
 imo etiamsi putasset aliquid peccatum esse venia-
 le, quod tamen est mortale; quia ad valorem Con-
 fessionis sufficit notitia peccati in communi, seu in
 confuso, videlicet quod Penitens habeat peccatum.
 Diana part. 3. tract. 3. resolut. 121. Leander tract. 9.
 disc. 5. quaest. 74. Tamburin. lib. 2. cap. 10. §. 3.
 Sporer loc. cit. n. 406. cum Suarez, Sanchez, Lay-
 man ibi citatis, & alii passim. Invalida tamen, &
 143 iteranda esset Confessio, si scierit, & ex malitia
 fiat cum eo, ut peccata discernere nesciat, & Peni-

nitenti mederi, ut oportet, non possit: quia tunc
 Confessio ratione indispositionis, & malitiae Peni-
 tentis fuisse mortaliter mala, & sacrilega, adeoque
 tota repetenda esset. Citati Doctores, & alii com-
 muniter.
 Item valida est, & non iteranda Confessio bona
 fide facta Confessario surdastro, semidormienti, vel
 distracto, qui aliqua peccata etiam mortalia non in-
 tellexit sine omni culpa Penitentis, quia essentialiter
 & effectus Sacramenti consistere potest absque inter-
 gra, & specifica explicatione peccatorum, si ea abs-
 que ulla culpa Penitentis vere dispositi omittatur.
 Quod si Penitens postea advertat, tenetur in se-
 quenti Confessione ea sola repetere, quae probabi-
 liter iudicatur, aut cognoscitur non fuisse audita, &
 percepta. Sporer loc. cit. num. 497. cum supra cita-
 tatis, Felix Potestas loc. cit. numer. 3173. & alii
 passim.
 Si autem Penitens post talem Confessionem nesciat,
 quanam sint illa peccata, quae Confessarius
 non audivit, vel non percepit, tenetur tunc repetere
 totam Confessionem, si illa sit brevis, & paucorum
 peccatorum; quia tunc prudenter debet, & potest
 dubitare quod nulla intellexerit, aut percepit. Si
 autem Confessio fuit proluxa, & multorum pecca-
 torum, tunc non tenetur omnia repetere, sed satis
 erit se accusare in communi de illis peccatis morta-
 libus, quae Confessarius non audivit, seu non per-
 cepit, quia in tanta multitudine peccatorum non pot-
 est prudenter dubitare, quod nulla intellexerit, aut
 percepit. Diana p. 4. tract. 3. resolut. 108. Leander
 tract. 5. disp. 5. q. 86. Lugo disp. 16. a. n. 607.
 Illung. n. 149. Sporer loc. cit. n. 497. Tamb. loc. cit.
 c. 10. §. 3. num. 5. Felix Potestas loc. cit. n. 3174.
 cum sequentibus, ubi sub num. 3176. recte subiungit,
 quod Penitens tunc debet determinare materiam,
 quantum fieri potest, v. g. dicendo: scio, vel dubito,
 an Confessarius audivit unum meum grave peccatum,
 vel aliqua mea gravia peccata, & merito quare, vel
 qualia fuerint, sed tempore illo talem confiteri ta-
 les, vel tales species peccatorum.
 Qui culpabiliter in Confessione aliquid pecca-
 tum mortale tacuit, & postea in aliis subsequenti-
 bus Confessionibus inculpabiliter est oblitus illius
 sacrilegii, non tenetur ad omnes istas subsequentes
 Confessiones iterandas, quando talis sacrilegii, seu
 sacrilege factae Confessionis recordatur, sed solum
 tenetur ad iterandam illam, in qua per culpabilem
 reticentiam illius mortalis peccati sacrilegium com-
 misit, quia aliae Confessiones bona fide factae post
 Confessionem illam sacrilegam, & invalidam ratione
 bonae fidei, & inculpabilis oblivionis illius sacrilegii,
 iam fuerunt validae, & fructuosae. *Communis*.
 Qui certus de mortali in Confessione omisso ne-
 gative dubitat, an illud omiserit ex veretudina, an
 ex justa causa, tenetur cum illo reliquorum morta-
 lium Confessionem repetere, quia certus est de prae-
 cepto confitendi haec peccata, & dubitat de adim-
 pte, cum dubitet de valore Confessionis; debi-
 to autem certo non satisficit per solutionem ita incer-
 tam, cum possessio stet pro debito. Moya d. 1. g. 8.
 n. 17. La Croix lib. 6. p. 2. n. 1212. & alii plures
 contra paucos alios oppositum sentientes.
 Qui inculpabiliter omisit in Confessione aliam
 circumstantiam, etiam speciem mutantem, si talis
 circumstantia seorsim sufficienter declarari possit,
 non tenetur repetere totum peccatum, & multo mi-
 nus totam Confessionem praeteritam. La Croix l. c.
 n. 1209. cum communi aliorum.
 Qui culpabiliter fecit Confessionem invalidam,
 undecumque provenierit invaliditas, tenetur totam
 Confessionem repetere. *Communis*. Si talis Confessio
 150 invalida, & sacrilega reiteretur apud Confessarium
 diversum a primo, tunc debent necessario repeti apud
 hunc omnia, & singula mortalia distincte, & in parti-

culari, ac si nunquam fuissent confessi, exprimen-
 do Sacrilegium, quod fecit. *Communis*.
 Si autem Confessio invalida repetatur apud eum-
 dem Confessarium, & hic adhuc habeat distinctam
 memoriam peccatorum sibi confessorum, satis est
 si Confessio defectu Confessionis aperiat, & in ge-
 nere addat: Etiam me accuso de omnibus peccatis
 in tali Confessione sacrilega tibi confessis. *Communi-
 ter Doctores*. Immo id verum est, etiamsi Con-
 fessarius eorum peccatorum singillatim in specie, &
 numero non recordetur; dummodo saltem confuse
 recordetur status Penitentis, ut convenientem Peni-
 tentiam, medicinam, ac remedia praescribere possit.
 Sic satis *Communis* venientia cum S. Antonio,
 Navarro, Toletis, Emmanuele Sa, Vasquez, aliis-
 que citatis a Layman c. g. n. 6. Sporer loc. cit. n. 103.
 La Croix l. c. n. 1216. Felix Potestas l. c. n. 3168.
 Mastrius theol. moral. disp. 1. q. 8. n. 198. cum plu-
 ribus aliis citatis, & alii passim.
 Item hoc verum est, & sufficiens in repetendis
 multis, & plurimis Confessionibus invalide factis
 apud eundem Confessarium, sive invaliditas proveniat
 ex defectu doloris, sive ex defectu integritatis,
 sive ex aliis capitibus: non enim opus est, ut Con-
 fessarius distincte, & in specie recordetur omnium il-
 lorum peccatorum sibi confessorum in dictis omni-
 bus Confessionibus, sed sufficit quod recordetur in
 confuso, & in communi status, ac vitae Penitentis,
 quam tunc ducebat. Nec est necesse quod Penitens
 omnia peccata repetat distincte & singillatim, sed
 sufficit quod in compendio, & generatim de om-
 nibus se accuset, & defectus corrigat, dicendo v. g.
 Accuso me de omnibus illis peccatis, quae tibi
 confessus sum in cunctis sacrilegis Confessionibus tribus
 ab hinc annis usque ad hanc, a quo tempore
 hic ordinarie omni mense sacrilege confessus sum,
 & communicavi, quia reticueram multoties istud
 peccatum, vel non habui verum dolorem, & propo-
 situm, & huiusmodi: Sic enim Confessio adhuc erit
 formaliter integra, & Confessarius, ut supponimus,
 sufficientem notitiam habet, ac memoriam pecca-
 torum, quae absolutioni Sacramentali modo subi-
 ciuntur. Ita Navarr. Silvester, Vass. Valencia, Hen-
 riquez, Toletus, Bonacina, Reginaldus, Layman,
 Caspensis, Aversa, & alii passim citati, & secuti a
 Mastrio loc. cit. num. 198. Sporer loc. cit. num. 503.
 Felix Potestas loc. cit. num. 3170. La Croix loc. cit. d.
 n. 1216. cum pluribus aliis.
 Si vero Confessarius nequidem in confuso, & in
 communi recordetur status, ac vitae penitentis, quam
 tunc ducebat, aut Penitentia a se ipsis imposita,
 tunc Penitens tenetur saltem ita distincte repetere
 peccata in aliis Confessionibus confessi, ut ex ipsis
 & aliis modo confessis, possit iterum formare Ju-
 dicialiter saltem confusum de statu Penitentis, & ipsi
 congruam injungere Penitentiam. Lugo disput. 16.
 numer. 642. Aversa quaest. 10. sect. 20. La Croix
 loc. cit. num. 1218. Felix Potestas loc. cit. n. 3168.
 Cum Divo Thoma, Mastrio, Bonacina, Navarr. &
 aliis ibi citatis.
 Praeceptum Confessionis tunc divinum, tum ec-
 clesiasticum obligat omnes fideles peccato mortali
 obnoxios, adeoque etiam Haereticos, & pueros doll
 capaces. *Communis*.
 Praeceptum divinum Confessionis obligat per se
 potissimum in articulo mortis, ac quolibet ejus mor-
 tali periculo, id est, quando quis infirmus est infirmi-
 tate mortali, vel est adjudicatus morti, vel ingre-
 ditur periculosum mortale bellum, aut periculosam
 navigationem; seu quando mulier tenera est proxi-
 me partura, vel alias est jam experta habere par-
 tus difficiles, & periculosos, & huiusmodi. *Communi-
 ter*. Et ratio est, quia non est assignabile aliud tem-
 pus, in quo hoc divinum praecceptum potius obliget,
 quam in mortis articulo, seu periculo, a quo pendet

nostra aeterna salus, propter quam Sacramentalis
 Confessio instituta est & praeccepta, juxta Concil.
 Tridentinum sess. 24. can. 6. ibi: Si quis negaverit,
 Confessionem Sacramentalem, vel institutionem, vel ad
 salutem necessariam esse Jure divino; aut dixerit,
 motum secreto confitendi soli Sacerdoti, quem Ec-
 clesia Catholica ab initio semper observavit, & ob-
 servat, alienum esse ab institutione, & mandato
 Christi, & inventum esse humanum, anathema sit:
 Tum quia nisi tunc saltem homo peccato mortali
 obnoxius confiteatur, nunquam implebitur hoc prae-
 ceptum, aut certe homo exponet se periculo certo,
 vel probabili nunquam implendi hoc divinum prae-
 ceptum, cum, secuta morte, amplius adimpleri non
 possit, adeoque &c.
 Per accidens autem praecceptum divinum de ha-
 bendae Confessione Sacramentali obligat, quando su-
 mendum est aliud Sacramentum respectu eorum, qui
 sibi conscii sunt peccati mortalis, & praesertim quo-
 ties sumendum est Sacramentum Eucharistiae, juxta
 illud Apostoli 1. ad Corinth. cap. 11. ibi: Probet
 autem se ipsum homo, & sic de Pane illo edat, &
 de Calice bibat. Unde quandoque etiam per vite
 decursum, atque extra articulum, & periculum
 mortis obligare divinum praecceptum Confessionis Sa-
 cramentalis colligitur ex Concilio Tridentino sess. 14.
 num. 5. ubi sit habet, Unde cum a Sanctissimis &
 Antiquissimis Patribus magno, & unanimique consen-
 su secreta Confessio Sacramentalis, quae ab initio
 Ecclesia Sancta usa est, & modo etiam utitur, fuerit
 semper commendata, manifeste refellitur inanis
 eorum calumnia, qui eam a divino mandato alienam,
 inventum humanum esse, atque a Patribus in Con-
 cilio Lateranensi congregatis in initium habitasse, di-
 cere non verentur; Neque enim per Lateranense
 Concilium Ecclesia statuit, ut Christianifideles confi-
 terentur, quod Jure divino necessarium, & insti-
 tutum esse intellexerat; sed ut praecceptum Con-
 fessionis saltem semel in anno ab omnibus, & singu-
 lis, cum ad annos discretionis pervenissent, imple-
 retur. Ex quibus verbis clare colligitur, quod Ec-
 clesia semper intellexerit, praecceptum Confessionis,
 quandoque extra mortis articulum, & periculum
 obligare Jure divino: & cum tempus illud non
 fuerit praecise, & expresse determinatum a Christo
 Domino, illud designavit Ecclesia statuendo, quod
 omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos
 discretionis devenit, omnia sua peccata saltem semel
 in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti.
 Sic expresse in cap. Omnis utriusque sexus 12. de
 Penitentia, & remissionibus. Sic Mastrius Theolog.
 Moral. disp. 11. quaest. 8. art. 1. num. 160. cum plu-
 ribus ibi citatis, Reiffenstuel theol. moral. tract. 10.
 dist. 3. quaest. 1. num. 11. & 12. La Croix lib. 6. p. 2.
 n. 2023. & alii passim.
 Praeceptum Confessionis ecclesiasticum obligat 158
 omnes Fideles etiam Haereticos, & pueros doll ca-
 pacos ad semel saltem in anno confitenda omnia pec-
 cata sua mortalia; *Communis* & habetur expresse ex
 Concilio Generali Lateranensi sub Innocentio III. ce-
 lebrato, & relato in cap. Omnis utriusque sexus 12.
 de Penitentia, & remissionibus, ibi: Omnis utrius-
 que sexus fidelis, postquam ad annos discretionis
 pervenerit, omnia sua peccata saltem semel in anno
 fideliter confiteatur proprio Sacerdoti, & injunctam
 sibi Penitentiam propriis viribus studeat adimple-
 re, ruitipiens reverenter ad minus in Pascha Eucha-
 ristiae Sacramentum. Et definitur Concilium Triden-
 tinum sess. 14. can. 8. ibi: Si quis dixerit, Con-
 fessionem peccatorum, qualem Ecclesia servat, esse
 impossibilem, & traditionem humanam a piis abo-
 lendam, aut ad eam non teneri omnes, & singulos
 utriusque sexus Christianifideles juxta magnum Con-
 cilio Lateranensis constitutionem semel in anno, &
 ob id suadendum esse Christianifidelibus, ut non con-
 fi-